

УДК 351.74

Тіщенко В.В.

аспірант

Заклад вищої освіти «Міжнародний університет бізнесу і права»

ПОНЯТТЯ ТА СУТНІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ ГРОМАДЯН

Постановка проблеми. Адміністративне право є унікальною галуззю в системі українського права, цей напрямок правового регулювання дозволило поєднати в собі різноманітні приписи, що дозволяють гнучко і системно впливати на найрізноманітніші суспільні відносини, незалежно від того, де вони складаються. Незважаючи на універсальність предмета адміністративно-правового регулювання, правовий вплив на публічні відносини здійснюється за допомогою приписів самого різного характеру.

Безумовно, центральне місце в механізмі правового регулювання публічних відносин займають конституційні приписи, які визначають пріоритетні напрямки державного будівництва, а також захист прав і свобод громадян. Також в механізмі правового регулювання публічних відносин своє місце займають нормативні положення фінансово-правового характеру без регулятивних властивостей, без яких неможливо забезпечити реалізацію ні конституційних, ні адміністративно-правових приписів. У змісті механізму правового регулювання публічних правовідносин своє місце займають приписи цивільно-правового та екологічного характеру, крім того, великий правоохоронний потенціал належить нормам кримінального права. У кожній галузі права України існує свій напрямок в регулюванні публічних відносин, а також у сфері регулювання виконавчо-розпорядчої діяльності органів державної влади та управління. Щодо виконавчо-розпорядчої діяльності можна сказати, що ця діяльність носить односторонній, владний характер. Як писав свого часу

П. Стайнов «...виконавча і розпорядча діяльність виступає як владна юридична діяльність, здійснювана відповідними державними органами на основі і на виконання закону, тобто, перш всього, як підзаконна діяльність».

У сучасних умовах як ніколи актуальна проблема вдосконалення механізму адміністративно-правового регулювання різних аспектів публічного управління, а також життєдіяльності людей. Тому без регулятивних і охоронних властивостей адміністративного права неможливо уявити діяльність органів державної влади та управління, мета роботи яких - забезпечення громадської безпеки, охорона громадського порядку, а також захист і охорона прав і законних інтересів громадян.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Проблемі адміністративної діяльності органів Національної поліції в контексті забезпечення прав громадян приділялась увага науковців різних галузей знань. Серед вчених-юристів, які займалися дослідженням цієї проблематики, можна відзначити роботи А. В. Басова, О. І. Безпалової, М. В. Лошицького, В. І. Олєфіра, В. Г. Фатхутдінова. Окремі аспекти адміністративної діяльності органів Національної поліції вивчали В. В. Федоров та В. В. Черней, захист громадських прав у цій сфері досліджували А. В. Школик та О. В. Щербанюк.

Усі означені автори зробили вагомий внесок у розробку даної проблематики, врахувавши прорахунки та позитивний досвід, але у процесі реформування правоохоронних органів та розбудови громадянського суспільства з'являються нові виклики, які потребують вчасного вирішення.

Формулювання завдання дослідження. Метою статті є комплексний, теоретико-прикладний синтез гносеологічних аспектів адміністративної діяльності національної поліції України в контексті забезпечення прав громадян.

Виклад основного матеріалу. Серед органів державної влади та управління центральне місце належить державним, регіональним і місцевим органам виконавчої влади. У компетенції зазначених органів зосереджені основні важелі впливу на найрізноманітніші процеси, які протікають в українському суспільстві.

Згідно Закону України «Про Національну поліцію»: Національна поліція України є центральним органом виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного порядку та громадської безпеки. Діяльність Національної поліції спрямовується та координується Кабінетом Міністрів України через Міністра внутрішніх справ згідно із законом [7].

Поліція призначена для захисту життя, здоров'я, прав і свобод громадян України, іноземних громадян, осіб без громадянства; для протидії злочинності, охорони громадського порядку, власності та для забезпечення громадської безпеки. В межах своєї компетенції керівництво діяльністю поліції здійснюють Президент України безпосередньо або через Міністра внутрішніх справ, керівники територіальних органів Міністерства внутрішніх справ і керівники підрозділів поліції.

Діяльність поліції з моменту її утворення і до теперішнього часу завжди перебувала під пильною увагою громадян - адже прорахунки і невдачі поліцейських самим безпосереднім чином відбивалися на захисті прав громадян, а також діяльності господарюючих суб'єктів [2].

Дійсно, органи внутрішніх справ в цілому і поліція зокрема здійснюють різні напрямки діяльності, у зв'язку з цим в їх роботі можна виділити адміністративну, оперативно-розшукову і кримінально-процесуальну діяльність. Кожний з перерахованих вище напрямків діяльності органів внутрішніх справ має

свій предмет, підстави, а також матеріальну і процесуальну форму реалізації. Особливе місце в змісті діяльності поліції займає саме адміністративна діяльність.

Адміністративна діяльність в широкому сенсі слова - це виконавчо-розпорядча діяльність, яка здійснюється у відповідних формах усіма без винятку органами виконавчої влади. Ця діяльність здебільшого спрямована на зміцнення режиму правопорядку, а також забезпечення громадської безпеки в тій сфері управління, де вона здійснюється. На відміну від адміністративної діяльності самих різних державних органів виконавчої влади адміністративна діяльність поліції має свій досить вузький предмет, а також свої спеціальні форми і методи застосування. Виходячи з цього можна розрізнити адміністративну діяльність в широкому сенсі слова і адміністративну діяльність у вузькому спеціальному значенні цього терміна. Такий поділ є цілком виправданим стосовно відповідного напрямку правоохоронної діяльності поліції [5].

Можна зробити висновок, що адміністративна діяльність поліції має певну специфіку по відношенню до аналогічної діяльності інших державних органів виконавчої влади. Як писав свого часу С. Котюрґін, аналізуючи гегелівську концепцію взаємодії громадянського суспільства і поліції, «...роль і місце поліції визначається економічними інтересами і потребами особливого, в силу чого поліція і розглядається в главі про громадянське суспільство. Але як чинний урядовий орган поліція знаходить силу і основу в державі, інтереси якої вона відстоює притаманними їй формами і методами» [1].

Особливість адміністративної діяльності поліції визначається насамперед тими завданнями, які стоять перед нею. Так, згідно з Законом України «Про Національну поліцію» діяльність поліції здійснюється за такими основними напрямками: захист особистості, суспільства, держави від протиправних посягань; попередження і припинення злочинів і адміністративних правопорушень; виявлення

і розкриття злочинів, провадження дізнання у кримінальних справах; розшук осіб; провадження у справах про адміністративні правопорушення, виконання адміністративних покарань; забезпечення правопорядку в громадських місцях; забезпечення безпеки дорожнього руху; контроль за дотриманням законодавства в області обороту зброї; контроль за дотриманням законодавства в області приватної детективної і охоронної діяльності; охорона майна та об'єктів, в тому числі на договірній основі; державний захист потерпілих, свідків та інших учасників кримінального судочинства, суддів, прокурорів, слідчих, посадових осіб правоохоронних і контролюючих органів, а також інших; здійснення експертно-криміналістичної діяльності [7;8;9].

Як ми бачимо, реалізація більшості основних напрямків діяльності поліції можлива виключно за допомогою тих чи інших адміністративно-правових форм і методів.

У зв'язку з цим видається не випадковою та обставина, що погляди авторів, які займалися позначеною проблемою, на зміст адміністративної діяльності органів внутрішніх справ досить різноманітні, проте всі вони вказують на її правоохоронну складову.

Аналіз змісту адміністративної діяльності органів внутрішніх справ в цілому і поліції зокрема дозволяє зробити висновок про те, що адміністративна діяльність поліції - це виконавчо-розпорядча, підзаконна діяльність, яка спрямована на організацію поліцейської роботи як у внутрішньому, так і в зовнішньому середовищі функціонування органів поліції. У зв'язку з чим ця діяльність спрямована на забезпечення правопорядку і захист прав особистості за допомогою матеріально-технічних та організаційних заходів за допомогою контрольно-наглядової, дозвільної, а також юрисдикційної діяльності [4].

Адміністративна діяльність, яка здійснюється у сфері внутрішніх справ, є, по суті, діяльністю управлінською, ця діяльність носить державно-владний характер. Так, за допомогою цієї діяльності здійснюється

управління службами і підрозділами поліції, які здійснюють внутрішньоорганізаційну роботу. Ефективний захист прав і свобод громадян, зокрема у сфері громадського порядку, неможливий без здійснення цілого ряду організаційних заходів, а також без належного матеріально-технічного та кадрового забезпечення відповідного напрямку роботи поліції. Внутрішньоорганізаційна частина адміністративної діяльності носить суто управлінський характер, вона здійснюється переважно в спеціально визначених формах, а також за допомогою управлінських методів впливу. Внутрішньоорганізаційна адміністративна діяльність непомітна поглядам громадян, але разом з тим від якості цієї діяльності в кінцевому підсумку залежить ефективність тієї частини адміністративної діяльності, яка носить виключно поліцейський (зовнішній) характер [3].

Слід зазначити, що внутрішньоорганізаційна адміністративна діяльність полягає також і в управлінні службами і підрозділами поліції, в керівництві вищих органів внутрішніх справ діяльністю нижчими, нормотворчій роботі. В ході внутрішньоорганізаційної адміністративної діяльності органів внутрішніх справ розробляються тактичні прийоми охорони громадського порядку, завчасно визначаються оптимальні прийоми забезпечення безпеки громадян. Внутрішньоорганізаційна адміністративна діяльність органів внутрішніх справ в цілому і поліції зокрема необхідна для узагальнення, накопичення і використання різного роду інформації про стан правопорядку. Ця інформація допомагає приймати правильні управлінські рішення, визначати пріоритетні напрямки у сфері охорони громадського порядку та забезпеченні громадської безпеки, здійснювати правильний розрахунок сил і засобів, які передбачаються використовувати для протидії різним формам протиправної поведінки. В ході внутрішньоорганізаційної адміністративної діяльності проводиться необхідна аналітична робота, в ході якої виявляються найбільш

нагальні виклики і загрози правопорядку, а також правам і законним інтересам громадян. Наприклад, аналітична робота дає відповідь на питання: штати яких підрозділів поліції необхідно збільшити, а які структурні підрозділи необхідно реорганізувати [5].

В даний час є певні недоробки у визначенні кількості сил і засобів поліції, які можуть бути використані для протидії адміністративній деліктності неповнолітніх, а також іноземних громадян. Упущення в цьому напрямку адміністративної діяльності поліції призводять до вельми плачевних наслідків, а саме - до групових порушень громадського порядку, створення реальних загроз безпеці громадян.

В даний час, особливо у великих містах нашої країни, очевидна нестача дільничних уповноважених поліції, а також співробітників патрульної служби поліції. У зв'язку з цим територіальні органи внутрішніх справ упускають важливі напрямки профілактичної роботи, підрозділи карного розшуку позбавляються можливості отримати своєчасну і необхідну інформацію про осіб, які могли б вчинити той чи інший злочин. Сформована практика службової діяльності, на жаль, не дозволяє співробітникам адекватно оцінити в цілому ситуацію в сфері адміністративної деліктності тієї чи іншої групи осіб, які проживають на відповідній території. Подібний стан речей не дозволяє підвищити ефективність адміністративної діяльності поліції, а найголовніше - це не сприяє більш якісному забезпеченню прав і законних інтересів громадян. Вищенаведені, а також інші обставини говорять про важливість внутрішньоорганізаційної роботи, що проробляється в ході адміністративної діяльності поліції, яка прямо не спрямована на протидію злочинам, адміністративним правопорушенням, а також на захист прав і законних інтересів громадян. Проте, необхідно визнати, що вона створює всі необхідні умови для цієї діяльності. Помилки та упущення у внутрішньоорганізаційній адміністративній діяльності органів внутрішніх справ неминуче позначаються на

послідовності виконання основних завдань, які покладені на поліцію в цілому [6].

Громадяни у своїй повсякденній діяльності в силу цілого ряду об'єктивних і суб'єктивних причин можуть стикатися з різними аспектами зовнішньої адміністративної діяльності поліції, яка, як уже згадувалося, проявляється в таких формах, як контрольно-наглядова, дозвільна, а також юрисдикційна діяльність. Зовнішня адміністративна діяльність поліції, також як і внутрішня, здійснюється за допомогою передбачених законом методів, ця діяльність за своєю суттю є логічним продовженням внутрішньоорганізаційних відносин. Проте, представляється можливим відзначити, що зовнішній адміністративній діяльності притаманний яскраво виражений поліцейський характер, саме за допомогою цього аспекту розглянутого виду діяльності безпосередньо здійснюється охорона громадського порядку і забезпечення громадської безпеки, а також відбувається захист прав і свобод громадян в тій чи іншій сфері державного управління [9].

Саме в зовнішньому аспекті адміністративної діяльності поліції зацікавлені громадяни, це пов'язано і з тим, що громадяни бачать безпосередньо роботу дільничного уповноваженого поліції, можуть особисто спостерігати службу постового чи патрульного поліцейського і в разі необхідності мають всі можливості звернутися до нього за допомогою. У зв'язку з цим абсолютно вірна філософська теза С. Котюргіна, який, аналізуючи гегелівську концепцію поліцейської діяльності, писав, що основа поліції полягає у зовнішній правовій охороні власності та особистості, а корпорація має на меті задоволення внутрішньої системи економічних потреб особистості та надання простору для її соціальних запитів [3].

Незважаючи на цілий ряд проблем в діяльності поліції, саме представники цих служб першими приходять на допомогу громадянам, постраждалим від злочинів, адміністративних правопорушень, а також інших подій, а від якості поліцейської допомоги в кінцевому

підсумку залежать забезпечення прав громадян і захист їх законних інтересів.

Однією з форм прояву зовнішньої адміністративної діяльності поліції, як уже зазначалося, є її контрольно-наглядова діяльність. Цю діяльність (в межах своїх повноважень) здійснює досить велика кількість підрозділів поліції. В ході контрольно-наглядової діяльності забезпечується виявлення, попередження і припинення злочинів і адміністративних правопорушень, крім цього велике значення розглянута форма адміністративної діяльності має і в забезпеченні профілактики правопорушень тією категорією осіб, щодо яких судом встановлено адміністративний нагляд. Контрольно-наглядова діяльність поліції є свого роду формою зворотного зв'язку органу внутрішніх справ з тим середовищем, щодо якої, власне, контроль і здійснюється [4].

Слід мати на увазі, що контрольно-наглядова діяльність поліції здійснюється у встановлених законом процесуальних формах, а також за допомогою певних методів. Тільки в разі виконання всіх необхідних вимог розглянутий вид адміністративної діяльності може забезпечити дотримання прав і свобод громадян. Контрольно-наглядова діяльність поліції носить упорядковуючий характер, вона допомагає забезпечити реалізацію інших видів адміністративної діяльності поліції, реалізованих у зовнішньому середовищі функціонування органу внутрішніх справ. Зокрема, без регулятивних властивостей контрольно-наглядової діяльності поліції неможливо забезпечити права громадян, а також в цілому правопорядок у сфері функціонування дозвільної системи. Необхідно визнати, що за останні роки межі дозвільної системи істотно звузилися, проте органи поліції продовжують здійснювати дозвільну діяльність, пов'язану з обігом цивільної зброї, а також предметів (речовин), які становлять потенційну суспільну небезпеку, у зв'язку з чим вилучені або обмежені у цивільному обігу і для яких законодавством встановлено спеціальний режим використання. Крім того, на

органи Національної поліції безпосередньо покладено обов'язок щодо контролювання за дотриманням посадовими особами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, підприємств, установ, організацій, господарських об'єднань і громадян встановленого порядку виготовлення, придбання, зберігання, обліку, перевезення і використання предметів, матеріалів і речовин, відкриття та функціонування підприємств, майстерень і лабораторій, на які поширюється дозвільна система [2].

Названі сфери діяльності громадян і господарюючих суб'єктів, в силу їх особливого статусу, не можуть обійтися без регулятивних аспектів дозвільної діяльності поліції. Такий підхід, безумовно, виправданий, оскільки без належного контролю у відповідній сфері може мати місце найбезпосередніша загроза безпеці громадян. Ще однією формою зовнішньої адміністративної діяльності поліції є її юрисдикційна діяльність. Особливістю даної діяльності є те, що вона на відміну від інших розглянутих напрямків роботи поліції, більшою мірою носить Адміністративно-процесуальний характер. Слід підкреслити, що адміністративно-юрисдикційна діяльність поліції охоплює досить широке коло суспільних відносин. Так, згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення, посадовим особам поліції підвідомче «порушення» великої кількості справ про адміністративні правопорушення, а співробітники поліції в ході здійснення розглянутого виду діяльності можуть застосовувати цілий ряд заходів забезпечення провадження у справах про адміністративні правопорушення. В ході реалізації адміністративно-юрисдикційної діяльності посадові особи поліції здійснюють провадження за скаргами, а також мають право застосовувати різноманітні заходи адміністративного примусу. При здійсненні адміністративно-юрисдикційної діяльності більшою мірою зачіпаються права і свободи громадян. У зв'язку з цим не випадково, що в цьому напрямку діяльності співробітники поліції просто зобов'язані максимально формально

дотримуватися встановленої процесуальної форми. В даний час співробітникам поліції необхідно створювати найбільш вільні умови для забезпечення громадянину, щодо якого застосовуються відповідні заходи адміністративного примусу, можливості ознайомлення з документами і матеріалами, що зачіпають права громадянина, особливо якщо це стосується його особистої свободи і особистої недоторканності [10].

Крім цього, об'єктивно необхідно створювати умови для реалізації громадянам тих прав, які передбачені безпосередньо адміністративним законодавством. Розкриття сутності адміністративної діяльності поліції дає можливість зробити висновок, що цей вид діяльності багато в чому зумовлює ефективність інших напрямків діяльності поліції і, зокрема, таких як оперативно-розшукова та кримінально-процесуальна діяльність. Пов'язано це з тим, що при організації двох останніх видів діяльності також має місце адміністративно-правова складова. Виходячи з великої значущості адміністративної діяльності в питаннях забезпечення правопорядку, а також захисту прав і свобод громадян, викликає деякий подив відсутність, до цього дня, в системі адміністративного законодавства спеціального закону про адміністративну діяльність поліції. Звичайно, багато питань організації та здійснення поліцейської діяльності визначені у Законі України «Про Національну поліцію», також ряд питань роботи поліції регламентується численними нормативними правовими актами МВС України [7].

У зв'язку з цим представляється цілком логічною постановка питання про розробку проекту Закону України «Про адміністративну діяльність поліції». У цьому законі було б цілком можливо визначити принципи даної діяльності, загальні методи реалізації адміністративної діяльності, її форми, а також її основні напрямки. Приписи такого закону повинні носити максимально загальний характер, оскільки ними будуть зобов'язані керуватися всі співробітники поліції, які

здійснюють розглянутий вид діяльності. Цей закон дасть можливість звільнитися від цілого ряду відомчих нормативних правових актів, а крім того, пропонується закон допоможе підвищити якість нормативно-правового регулювання поліцейської діяльності в найбільш актуальних напрямках адміністративно-правового регулювання суспільних відносин.

У зв'язку з цим для того, щоб робота поліції в сфері забезпечення прав і свобод громадян була найбільш ефективною, потрібно розуміти позначену проблему максимально широко і тим самим підходити до її вирішення через певну методологію, обумовлену цілим рядом соціальних процесів. Як вже зазначалося, органи поліції інтегровані в систему забезпечення прав і свобод громадян і вирішують дане питання як у взаємодії з іншими уповноваженими структурами, так і самостійно. При цьому поліція ні в якому разі не повинна підмінити роботу інших органів державної влади та управління, а також виконувати не властиві їй функції, в тому числі і в сфері забезпечення прав і свобод громадян [10].

Методологічний підхід дозволяє максимально широко подивитися на проблему забезпечення прав і свобод громадян, побачити найбільш глобальні і системні питання, які мають місце в даній сфері. Крім того, цей підхід дозволяє простежити еволюцію зміни завдань і функцій поліції з точки зору її орієнтації на вирішення проблеми забезпечення прав і свобод громадян. Як показує дослідження, далеко не на всіх етапах розвитку людської цивілізації проблема забезпечення прав і свобод громадян була для поліції ключовою. Спочатку поліція забезпечувала інтереси правлячого класу, інтереси окремих соціальних груп. Але в міру розвитку соціальних і демократичних інститутів, конституціоналізму, а також міжнародного гуманітарного права позначена проблема стає для поліції, так само як і для інших державних структур, ключовою.

Висновки: Адміністративна діяльність як певна правова форма функціонування поліції

дає їй можливість максимально комплексно забезпечувати цілий ряд прав і свобод громадян, реалізованих у сфері внутрішніх справ, також допомагати іншим органам державної влади у вирішенні позначеної проблеми. У зв'язку з цим

зроблено висновок про те, що вдосконалення правового регулювання адміністративної діяльності поліції якісно відіб'ється на забезпеченні прав і свобод громадян в якій би сфері життєдіяльності вони не реалізовувалися.

Анотація

У статті досліджено теоретико-практичні аспекти поняття та сутності адміністративної діяльності національної поліції України в контексті забезпечення прав громадян. Доведено, що адміністративна діяльність, яка здійснюється у сфері внутрішніх справ, є за своєю сутністю управлінською діяльністю і ця діяльність носить державно-владний характер. Наголошено, що за допомогою адміністративної діяльності відбувається управління службами і підрозділами поліції, які здійснюють внутрішньоорганізаційну роботу. Обґрунтовано, що ефективний захист прав і свобод громадян, зокрема у сфері громадського порядку, неможливий без здійснення цілого ряду організаційних заходів, а також без належного матеріально-технічного та кадрового забезпечення відповідного напрямку роботи поліції. Доведено, що контрольно-наглядова діяльність поліції здійснюється у встановлених законом процесуальних формах, а також за допомогою певних методів. Зроблено висновок, що тільки в разі виконання всіх необхідних вимог розглянутий вид адміністративної діяльності може забезпечити дотримання прав і свобод громадян. Наголошено, що контрольно-наглядова діяльність поліції носить упорядковуючий характер, вона допомагає забезпечити реалізацію інших видів адміністративної діяльності поліції, реалізованих у зовнішньому середовищі функціонування органу внутрішніх справ. Досліджено основні аспекти методологічного підходу, який дозволяє максимально широко подивитися на проблему забезпечення прав і свобод громадян, побачити найбільш глобальні і системні питання, які мають місце в даній сфері. Наголошено, що досліджений підхід дозволяє простежити еволюцію зміни завдань і функцій поліції з точки зору її орієнтації на вирішення проблеми забезпечення прав і свобод громадян. Обґрунтовано постановку питання про розробку проєкту Закону України «Про адміністративну діяльність поліції», в якому було б цілком можливо визначити принципи адміністративної діяльності, загальні методи її реалізації, форми, а також основні її напрямки.

Ключові слова: національна поліція, адміністративна діяльність, права і свободи громадян, юрисдикційна діяльність, реалізація прав, адміністративний примус, практика службової діяльності.

Tishchenko V.V. The concept and essence of administrative activities of the national police of Ukraine in the context of ensuring the rights of citizens

Summary

The article examines the theoretical and practical aspects of the concept and essence of administrative activities of the National Police of Ukraine in the context of ensuring the rights of citizens. It is proved that administrative activities carried out in the field of internal affairs are essentially managerial activities and this activity is of a state-power nature. It is noted that through administrative activities, Police Services and units that carry out internal organizational work are managed. It is proved that effective protection of citizens' rights and freedoms, in particular in the sphere of Public Order, is impossible without the implementation of a number of organizational measures, as well as without proper material, technical and personnel support for the relevant area of police work. It is proved that the control and supervisory activities of the police are carried out in the procedural forms

established by law, as well as with the help of certain methods. It is concluded that only if all the necessary requirements are met, the type of administrative activity under consideration can ensure respect for the rights and freedoms of citizens. It is noted that the control and supervisory activities of the police are of an orderly nature, it helps to ensure the implementation of other types of administrative activities of the police implemented in the external environment of the functioning of the internal affairs body. The main aspects of the methodological approach are studied, which allows us to look as broadly as possible at the problem of ensuring the rights and freedoms of citizens, to see the most global and systemic issues that take place in this area. It is justified to raise the issue of developing a draft law of Ukraine "on administrative activities of the police", in which it would be quite possible to define the principles of administrative activity, general methods of its implementation, forms, as well as its main directions.

Key words: national police, administrative activity, rights and freedoms of citizens, jurisdictional activity, exercise of rights, administrative coercion, practice of official activity.

Список використаних джерел:

1. Адміністративна діяльність поліції у питаннях та відповідях: навч. посіб. / Константинов С.Ф., Олефір В.І., Братель С.Г. та ін. Київ : Видавництво «Центр учбової літератури», 2016. 196 с.
2. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ : навч. посіб. / Черней В.В, Константинов С.Ф., Братель С.Г та ін. ; під. заг. ред. Коваленка В. 5-ге вид. Київ : ПП «Дірект Лайн», 2014. 408 с.
3. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ у питаннях та відповідях : навч. посіб. / Братель С.Г., Константинов С.Ф. та ін. 2-е вид. Київ : ПП «Дірект Лайн», 2014. 236 с.
4. Білик В.М., Калатур М.В. Адміністративно-юрисдикційна діяльність органів внутрішніх справ та шляхи її удосконалення. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція*. 2014. № 11. Т. 1. С. 124-126.
5. Братель С.Г. Дотримання прав і свобод громадян під час затримання працівниками патрульної служби МВС України. *Митна справа*. 2011. № 2. Ч. 2. С. 294-299.
6. Організація діяльності поліції зарубіжних країн : навч. посіб. / Братель С.Г., Луговий І.О., Кузьмініч Г.Б. та ін. ; за ред. В.В. Чернея. Київ : КНТ, 2015. 572 с.
7. Про Національну поліцію : Закон України. Відомості Верховної Ради (ВВР). 2015. № 40-41. С. 379.
8. Про затвердження Інструкції з оформлення матеріалів про адміністративні правопорушення в органах поліції : наказ МВС України від 6 листопада 2015 р. № 1376.
9. Про затвердження Інструкції з обліку адміністративних правопорушень : наказ МВС України від 7 листопада 2012 р. № 1017.
10. Юнін О.С. Пріоритетність захисту прав та законних інтересів людини в діяльності поліції. *Митна справа*. 2013. № 1 (85). Ч. 2. Кн. 1. С. 401-405.